

ואמר ר' יעקב אמר רב חסדא כל המבקש רחמים על חברו אין צריך להזכיר שמו" (ברכות לד.). פעולת תפלת כל אדם על עצמו נערכת היא כפי הערך שתפעול התפלה עליו להטבתו המוסרית, ככה יוכן יותר לקבל את מבוקשו. ועי"פ החכמה העליונה מכוון הוא תמיד הכרח המבוקש שמעוררו לתפלה, להוציא אל הפעל אותו ההרגש שהמתפלל צריך לו להטבת השלמתו האמתית. אבל התפלה על חברו נערכת היא כפי ערך היחש של המתפלל אל מי שעבורו מתפללים, וביותר כפי יחש הקרבה הנשגבה והמוכנה בפעל של זרע ישראל ז"ל. על כן אין שייך להזכיר בתפלה את שמו של הנצרך לרחמים, כי פעולת התפלה על זולתו אינה מצד הערך של הנצרך לרחמים כי-אם מצד הערך של המתפלל עצמו, אשר הנצרך לרחמים נמצא מתיחש אליו, ומצד הערך המוסרי של התפלה על זולתו, שהוא מצורף אל תועלתה של עצם התפלה, שתהי שלמה בתנאיה המשלימים את דעת אלהים אמת ועבודתו.

7. ליקוטי הלכות

ועל - בן עקר התפלה בפשטה, פי אָזי מתעוררין פל עֶשְׂרָה מיני נְגִינָה שֶׁהֵם הַשְּׂמִיחָה. ועל - בן פל יחיד מחיב להשתדל להתפלל בצבור, פי אָזי בקל יצאל מבחינת גוון ואנחה. פי הצבור על - ידי רבוי השמחה מרבוי עם ובפרט מגוון עֶשְׂרָה שֶׁהֵם כְּנֶגֶד עֶשְׂרָה מיני זמרה פני"ל, על - ידי זה יש להם כח להפך גוון ואנחה לשמחה פני"ל.

7א. לקוטי הלכות

ז. וזה בחינת תפלה בצבור שעקר התפלה הוא בצבור דוקא... וזה בחינת חזרת התפלה על - ידי השליח צבור, פי השליח צבור הוא בבחינת צדיק הדור... ואָזי בחזרת התפלה אומרים קדושה ג' פעמים קדוש קדוש קדוש, דחינו בלליות כל הגי נקודות פני"ל:

7ב. ספר המידות. רבי נחמן מברסלב

ז. תפלת יחיד אינה נשמעת אלא אם כן לבו מכוון, ותפלת צבור נשמעת, אף על פי שאין לב כולם שלם.

7ג. ספר עצות ישרות. רבי נחמן מברסלב

ועל כן צריך כל אחד לזהר להתפלל בצבור דיקא, בכדי שאפלו אם יש בו אחיזת היגון ואנחה, יתהפך גם כן לשמחה על ידי קדושת רב הצבור, ועל בן התפלה היא רפואה לכל...

7ד. ספר ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן ב

[ו] וצריך כל אחד לכוון בתפלתו, שיקשר עצמו לצדיקים שבדור... וכל תפלה ותפלה שכל אחד מתפלל הוא בחינת איבר מהשכינה, שהם אברי המשכן, שאין אחד מישראל יכול לאעלא שיפא בשיפא כל חד לדוכתיה, אלא מ' ש' בלחוד...

7ה. לקוטי תפילות חלק ראשון - תפילה לד

ונשמתי מושרשת בנשמת הצדיק האמתי שהוא שרש כלליות נשמת בני ישראל.

7ו. ליקוטי מוהר"ן סימן ב

[ג] ויש חלוק בין באור שאדם מבאר בינו לבין עצמו לבין באור שאדם מבאר לרבים, פי פשדורש לרבים, וקדם הבאור הוא מקשר את עצמו עם נשמותיהם ושופך שיחו ותפלתו לפני השם? ותברך בודאי 'הו אל כביר לא ימאס' (איוב ל"ו); אבל תפלת יחיד, אפשר שמואסין בתפלתו. וזה בחינת "ודברת אל הסלע לעיניהם", שתפלתך תהיה בשעה שהצבור מקבצים. וזה: (ג) "הקחל את העם":

7ז. ספר המידות

קא. הצדיק הוא הצלם אלקים של הדור.

7ח. ליקוטי הלכות

ורבוי הקדושה שנתוסף למעלה הוא על - ידי רבוי הנפשות שמתקשר הצדיק עמהם בשעת התפלה שמתפלל... וגם על תפלתו אינו סומך את עצמו. פי תפלת יחיד לפעמים מואסין בתפלתו רק הוא מקשר את עצמו בשעת התפלה עם רבים, דחינו עם כל העדה העומדים בשעת הדרוש. ועל - ידי זה תפלתו תפלת רבים שאין הקדוש - ברוך - הוא ממאס תפלתם. ועל - ידי תפלה זו בהתקשרות נשמת רבים. על - ידי זה נתעוררין רחמי ה' ותברך ומשפיע עליו דבורים חמים כגחלי אש מלב העליון. ועל - ידי זה נמשכין לו באורי התורה גם - בן משם. נמצא, שיש לכל אחד מהעדה חלק בהתורה. ואָזי זאת התורה שנגמשת על - ידי התפלה ברחמים ותחנונים בהתקשרות נשמת רבים זאת התורה יש לה כח גדול. פי על - ידי תפלת רבים נתוסף קדושת יתרה למעלה.

8. עין איה ברכות 384

שכו. אי"ל מפני מה אני מטמא ואתם מטהרים כו, אי"ל מפני שאתה מעבר שנים וקובע חדשים בחו"ל כו.

קדושים המה כל פרטי וקדוקי תורה, אשרי נזהר בהם ומקיימם. באהבת, ואוי לו למי שדש בעקביו אפילו דקדוק של מצוה קלה. אמנם שורש קדושת הפרטים צריכה להיות ניכרת, מפני שהם ענפי הכלל שהם באים ממנו ונמשכים אליו. והכלל שכל התורה כולה תלויה בו, הוא קיום עם ד' בכל צביונו ותמימותו, שהוא אפשרי דוקא בארץ ישראל.

8א. רמב"ם יד החזקה - הלכות תשובה פרק ג

(יא) הפורש מדרכי צבור ואף על פי שלא עבר עבירות אלא נבדל מעדת ישראל ואינו עושה מצות בכללן ולא נכנס בצרתן ולא מתענה בתעניתן אלא הולך בדרכו כאחד מגויי הארץ וכאילו אינו מהן אין לו חלק לעולם הבא...

9. שפת אמת ספר דברים - פרשת ואתחנן - שנת [תרמ"א]

במדרש כי מי גוי גדול כו' סמיכת ק"ש לתפלה. פי בכל קראנו אליו שיהי כל הקריאה רק אליו ית' להתבטל אליו. ואז נעשה קרוב כמ"ש קרוב ה' לכל כו' יקראוהו באמת. וזה באמת עיי' ביטול לכללות ישראל כמ"ש במד' ציבור לעולם נענין.

10. שמונה קבצים ג סז.

לצדיקים גדולים התפילה קשה מאד, מפני שאין להם שום רצון עצמי כלל, והכרתם הגדולה, הקשורה באמונתם הבהירה באור החסד האלהי, היא ממתקת להם את הכל, ואיך יתפללו להנצל מאיזו צרה, והרי אין להם שום צרה במציאות. אמנם אחרי ההעמקה הגדולה שבאה אחרי העליה, שסוף כל סוף האדם וצרכיו, העולם והחיים וכל קישוריהם, כל ההרגשות והנטייות וכל התביעות הטבעיות, החיים ואהבתם, קניניהם וערכם, הכל הם תכסיסי האורה של החסד הגדול אשר אמר עולם יבנה, והתפילה בעצמה, הבעתה ונטייתיה, ועצם הטבע של החפץ לסדר כל הענינים שבעולם בעינם וצביונם, החיים, הכבוד, העושר, הבנים, השלום, השמחה, השובע והמנוחה, ועל גביהם החכמה וקדושת הרצון והעונג, כולם יחד גילויי חסד עליון הם, שהתפילה בכל עת, וביחוד בעת צרה, מבלטת את ערכם המלא, והחפץ המתגלה מאור נשמת רצון הפנימי אשר לצדיקים יסודי עולם, שההופעה האלהית העליונה מחיה את נשמתם תמיד, הוא בעצמו אחד מיסודי החיים ובנין ההויה, כנשימת האויר, כאכילה ושתייה, כבנין וזריעה, כרפואה ורחיצה - בזה ישוב רוח התפילה לפעם את הצדיקים ישרי הלב, ויעזבו את השררות העליונה החודרת בכל מכמני ההויה, שכל חפץ בטל לגבה, וישארו עבדים לקונם, שופכי לב כמים, מבקשים רצון, חיים, בריות גופא ונהורא מעליא.